

ALUEELLISEN HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEIDEN ITSEARVIOINTI VUODESTA 2022

Laatijana Päijät-Hämeen kunnat ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoryhmä. Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Saira Juntunen saila.juntunen@paijat-hame.fi

Arviointiasteikko 0–4

TAVOITE: Yhteistyömme on tavoitteellista

- Päijät-Hämeeseen muodostetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen yhteistyötä ja koordinaatiota tukevat rakenteet ja toimintaan kohdennetaan riittävät resurssit
  - Verkostot ovat osa Päijät-Hämeen hyte- rakennetta ja ne toimivat tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti
  - Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen seurantaan varten laaditaan alueelliset suunnitelmat yhteensovittava rakenne ja vuosikello
-
- Alueellinen rakenne on muodostettu, mutta käytännön prosesseja luodaan ja ne ovat täsmentymässä.
  - Verkostoja on kartoitettu ja niitä on tunnistettu laajasti. Verkostoissa on tunnistettu myös puutteita esim. ikääntyneet.
  - Alueellinen työ ja kuntien työ kytkeytyvät toisiinsa.
  - Hyvinvointialueella on resursoitu hyte-työhön. Perustettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön asiantuntijayksikkö.
  - Kaikissa kunnissa on hyten rakenteet, koordinaatio ja resurssia. Monissa kunnissa hyteen kohdennettu henkilöresurssi on pieni suhteessa tehtävänkuvaan. Osa kunnista on muuttanut kunnan hyvinvointijohtamisen rakennetta sote-uudistuksen myötä tai ennakoiden uudistusta.
  - Yhdyspintojen toimivuudessa ja vastinparien löytämisessä on vielä työtä.
  - Tiedonkeruussa ja tiedontuotannossa päällekkäisyyksiä, mikä kuormittaa kuntia.
  - Suunnitelmien yhteensovittaminen on toteutunut vastuuhenkilöiden yhteistyönä. Kuntien ja hyvinvointialueen suunnitelmien yhteensovittamista on aloitettu ja yhteensovittamista on tarpeen jatkaa.
  - Suunnitelmien seurannan rakenne ja vuosikello on laadittu. Rakenteen avulla on varmistettu suunnitelmien toimeenpanoa ja seuranta.

Toteutumisen itsearviointi 3

Osallisuustyö on systemaattista kaikilla tahoilla ja tasoilla. Vaikuttamistoimielimet otetaan mukaan päätöksentekoon. Asiakasraadit, kumppanuuspöydät jne. ovat osa systemaattista osallisuustyötä.

- Osallisuus on tunnustettu merkittäväksi kokonaisuudeksi hyte-työssä sekä laajemmin mm. palveluiden toteutuksessa ja kehittämisessä.
- Hyvinvointialueelle perustettu asiakas- ja osallisuuslautakunta sekä vaikuttamistoimielimet.
- Hyvinvointialueella laadittu osallisuusohjelma ja resursoitu osallisuuskoordinaattoreihin. Asiakasosallisuustyöryhmä jatkaa toimintaansa.
- Toteutettu kohdennettu hyvinvointikysely haavoittuvassa asemassa oleville Sosiaalialan osaamiskeskus Versossa. Kyselyssä mukana osallisuusindikaattori.
- Hyvinvointialueelle suunniteltu osallistuvaa ja ilmiöpohjaista budjetointia.
- Jatkossa tiiviimpi yhteys hyvinvointialueen hyte-työn ja osallisuustyön kesken on hyödyksi molemmille.
- Kunnissa tehty paljon asukkaiden osallisuuteen liittyvää työtä. Mm. vaikuttamistoimielinten toiminta ja niiden osallistuminen päätöksentekoon vahvistunut. Järjestetty asukastilaisuuksia, kuntalaisfoorumeita, kyselyitä, kumppanuuspöytiä, järjestöyhteistyötä ja yhdistysiltoja. Käytetty otakantaa.fi-palvelua ja päättäjät ja virkamiehet jalkautuneet lähelle kuntalaisia.
- Osallistuva budjetointi käytössä useissa kunnissa.
- Joissain kunnissa osoitettu henkilöstöresurssia osallisuustyöhön.
- Osallisuustyön systemaattisuudessa, hyödyntämisessä sekä heikommassa ja haavoittuvassa asemassa olevien osallisuuden toteutumisessa parannettavaa.

Toteutumisen itsearviointi 3

Hyte-työllä tartutaan asukkaiden tarpeisiin uusilla ja ennakkoluulottomilla tavoilla yhdessä heidän kanssaan. Kohdataan ja kuullaan asukkaita. Viestitään avoimesti. Kerätään säännöllisesti tietoa asukkaiden kokemuksellisesta hyvinvoinnista ja osallisuudesta.

- Palautteita on hyödynnetty toiminnan kehittämisessä.
  - Viestintään ja sen avoimuuteen ja monikanavaisuuteen on kiinnitetty huomiota.
  - Kunnissa palvelupisteitä, joissa tarjolla tietoa mm. kunnassa olevista palveluista.
  - Kunnissa toteutettu asukaskyselyitä.
  - Alueellinen päihdetilannekysely toteutettu 2022.
  - Kunnissa toteutettu tempauksia ja tapahtumia, joilla pyritty tavoittamaan kuntalaisia eri aiheiden pariin.
  - Hyvinvointialueen valmisteluun liittyvällä kuntakierroksella toteutettu osallisuuspöytiä.
- **Toteutumisen itsearviointi 3**

TAVOITE: Käytössämme on vaikuttavia ja näyttöön perustuvia menetelmiä

Vaikutusten ennakoarviointia (EVA) toteutetaan suunnitelmallisesti ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä päätöksissä.

- Kunnissa vaikutusten ennakoarviointia toteutuu jossain määrin. Systemaattisuudessa, suunnitelmallisuudessa ja toteutuksessa paljon kehitettävää. Kehittämisen tarve näkyy myös TEAviisarin tuloksessa.
- Phhyky:ssä arviointeja ei ole tehty. Hyvinvointialueella vaikutusten ennakoarvioinnit hyte-yksikön tehtävänä.

Toteutumisen itsearviointi 2

Otetaan käyttöön ja juurrutetaan sovitut menetelmät ja toimintamallit esim. liikuntaneuvonta, lasten ja nuorten harrastustakuu, Arkeen Voimaa -ryhmät

- Menetelmiä ja toimintamalleja on käytössä. Esim.
  - Liikuntaneuvonnan palveluketju on olemassa. Osassa kunnissa toimii hyvin. Osassa kunnissa osallistujamäärät ovat vähäisiä.
  - Arkeen voimaa -ryhmiä järjestetty. Kaikki ryhmät eivät toteutuneet vähäisen osallistujamäärän vuoksi.
  - Harrastamisen malli käytössä laajasti.
  - Audit-C ja mini-interventio käytössä terveydenhuollossa ja tulossa käyttöön sosiaalihuoltoon
- Kuntien näkökulmasta asiakasohjauksessa on kehitettävää hyvinvointialueen kanssa.
- Tarvitaan päätökset mitkä toimintamallit otetaan käyttöön
- Tarvitaan systemaattisuutta toimintamallien toteuttamiseen

Toteutumisen itsearviointi 3

Kehittämistyö perustuu tiedolla johtamiseen. Hanketyö tukee suunnitelmallista ja pitkäjänteistä kehittämistä

- Kuntien hyte-työssä tiedolla johtaminen toteutuu vahvasti. Hyvinvointisuunnitelmat ja raportointi tukevat tiedolla johtamista.
- Kunnilla toiveita tietojohdamisen suunnitelmallisuudesta hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöllä.
- Hyte-työn ja kunnan / kaupungin strategiatyön yhteyksissä on tapahtunut tiivistymistä.
- Kunnilla omia sekä kuntien yhteisiä hankkeita. Hankerahoitusten suunnitelmallisessa hyödyntämisessä on kehitettävää.
- Päijät-Hämeen liitossa TKI-ryhmä
- Hyvinvointialueella ollaan keskittämässä TKKI-osaamista
- Hyvinvointialuevalmistelussa toteutettu kehittämistyö jatkuu Kestävän kasvun -hankkeena
- Tiedon kokoamisessa, analysoinnissa ja soveltamisessa on vielä paljon kehitettävää.

Toteutumisen itsearviointi 3